

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O BILJNOM ZDRAVSTVU

Proglašavam Zakon o biljnom zdravstvu koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. lipnja 2005. godine.

Broj: 01-081-05-2120/2

Zagreb, 10. lipnja 2005.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O BILJNOM ZDRAVSTVU

I. TEMELJNE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje zdravstvena zaštita bilja, uključujući i biološku zaštitu bilja; mjere sprječavanja unošenja i širenja te mjere suzbijanja štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima; način prikupljanja i razmjene podataka i informacija te informacijski sustav; financiranje, naknade i odštete; ustroj i provedba zdravstvene zaštite bilja i inspekcijski nadzor.

Biljno zdravstvo

Članak 2.

(1) Biljno zdravstvo obuhvaća:

- zaštitu bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta od štetnih organizama,
- sprječavanje unošenja i širenja štetnih organizama i njihovo suzbijanje primjenom fitosanitarnih mjera,
- utvrđivanje prisutnosti i određivanje štetnih organizama,
- omogućavanje optimalne proizvodnje bilja i trgovine biljem,
- zaštitu okoliša od posljedica djelovanja štetnih organizama.

(2) Biljno zdravstvo provodi se:

- stalnim nadzorom nad biljem tijekom vegetacije te biljem i biljnim proizvodima u skladištima i tijekom prijevoza,
- praćenjem štetnih organizama i procjenom opasnosti od štetnih organizama te njihovim suzbijanjem,
- fitosanitarnim nadzorom nad unošenjem i širenjem organizama štetnih za bilje i biljne proizvode,
- fitosanitarnim nadzorom pri izvozu pošiljaka bilja i biljnih proizvoda za koje druge zemlje postavljaju posebne fitosanitarne zahtjeve,
- posebnim nadzorom nad štetnim organizmima, osobito fitosanitarnim pregledom, planiranim praćenjem zdravstvenoga stanja bilja i sustavnim istraživanjima,
- fitosanitarnim pregledima bilja i biljnih proizvoda na području Republike Hrvatske i izdavanjem biljnih putovnica, fitosanitarnih certifikata i drugih službenih dokumenata i akata,
- provedbom fitosanitarnih mjera,
- provedbom inspekcijskog nadzora u svezi s utvrđivanjem zdravstvenog stanja bilja,
- obavljanjem drugih poslova propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Značenje izraza

Članak 3.

Izrazi koji se rabe u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *Zdravstvena zaštita bilja* jest zaštita bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta od štetnih organizama primjenom fitosanitarnih mjera.

2. *Biološka zaštita bilja* jest suzbijanje štetnih organizama u poljoprivredi i šumarstvu primjenom živih prirodnih neprijatelja, antagonista ili konkurenata, njihovih produkata te drugih organizama koji se mogu sami razmnožavati.

3. *Bilje* je živo bilje i njegovi dijelovi, uključujući sjeme.

a) Živi biljni dijelovi jesu:

- plodovi, u botaničkom smislu, osim onih duboko zamrznutih,
- povrće, osim onog duboko zamrznutog,
- gomolji, podanci, lukovice i drugi podzemni organi za razmnožavanje,
- rezano cvijeće,
- grane s lišćem,
- rezana stabla s lišćem,
- listovi, lišće,
- kulture biljnoga tkiva,
- živa pelud,
- pupovi, reznice, plemke,
- svi ostali dijelovi bilja ako je tako propisano.

b) Sjeme je sjeme, u botaničkom smislu, namijenjeno sjetvi.

4. *Biljni proizvodi* jesu proizvodi biljnog podrijetla, neobrađeni ili obrađeni jednostavnim postupkom, koji ne pripadaju u bilje navedeno u točki 3. ovoga članka.

Biljni proizvod jest i drvo koje je u cijelosti ili djelomično zadržalo svoju prirodnu oblu površinu, s korom ili bez nje, kao i drvo u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugoga drvnog otpada, ili paleta i sandučastih paleta te ostali drveni materijal za pakiranje koji se rabi u prijevozu svih vrsta roba, ako je taj materijal fitosanitarna opasnost.

5. *Sadnja ili sjetva* jest stavljanje bilja u tlo ili drugi medij da bi se osigurao njegov daljnji rast, generativno ili vegetativno razmnožavanje.

6. *Bilje namijenjeno sadnji ili sjetvi* jest:

- bilje koje je posađeno ili posijano, s namjerom da ostane posađeno ili posijano ili da se presadi nakon unošenja,
- bilje koje nije posađeno ili posijano u trenutku unošenja, ali je namijenjeno sadnji ili sjetvi nakon unošenja.

7. *Drugi nadzirani predmeti* jesu zemljišta, skladišta, objekti i pogoni za preradu, ambalaža, prijevozna sredstva, kontejneri, tlo i svaki drugi organizam, predmet ili materijal u kojem se može nalaziti štetni organizam ili se njime može širiti i zbog kojih treba uvesti fitosanitarne mjere.

8. *Štetni organizmi* jesu one vrste, sojevi ili biotipovi biljaka, životinja i drugih patogenih organizama koji su štetni za bilje ili biljne proizvode.

9. *Zavičajna vrsta* jest vrsta koja prirodno obitava u određenom ekološkom sustavu nekoga područja.

10. *Strana vrsta* jest nezavičajna vrsta koja prirodno ne obitava u određenom ekološkom sustavu nekoga područja nego je u njega dospjela namjernim ili nenamjernim unošenjem.

11. *Pošiljka* je količina robe koju prati jedinstvena isprava namijenjena carinskim ili drugim formalnostima, kao što su fitosanitarni certifikat ili druga odgovarajuća isprava ili oznaka.

12. *Partija* je stanovit broj jedinica iste robe koju karakterizira homogenost sadržaja i podrijetla i koja je sastavni dio pošiljke.

13. *Fitosanitarna mjera* svaki je zakonski, upravni ili drugi postupak koji se provodi u skladu s ovim Zakonom radi sprječavanja unošenja i širenja štetnih organizama i radi njihova suzbijanja.

14. *Zemlja podrijetla* jest:

- za bilje: zemlja u kojoj je bilje uzgojeno,
- za biljne proizvode: zemlja u kojoj je uzgojeno bilje od kojeg su proizvedeni biljni proizvodi,
- za druge nadzirane predmete: zemlja u kojoj su oni prvi put izloženi zarazi štetnim organizmima.

15. *Premještanje* je svako prenošenje ili prevoženje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta na teritoriju Republike Hrvatske, osim premještanja unutar mjesta proizvodnje.
16. *Mjesto proizvodnje* svaki je posjed, polje ili više polja koja su zasebna proizvodna jedinica, sa svim pripadajućim objektima, strojevima i opremom.
17. *Unošenje iz trećih zemalja* svako je unošenje pošiljaka na carinsko područje Republike Hrvatske, osim unošenja radi provoza.
18. *Unošenje štetnog organizma* svaki je ulazak štetnog organizma u područje u kojem još nije prisutan ili je prisutan u ograničenu opsegu.
19. *Mjesto ulaska* jest mjesto preko kojeg se bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti prvi put unose na carinsko područje Republike Hrvatske: zrakoplovna luka za zračni prijevoz, luka za morski ili riječni prijevoz, željeznički kolodvor za prijevoz željeznicom i carinski ured nadležan za mjesto gdje je pošiljka prešla granicu Republike Hrvatske, za druge načine prijevoza.
20. *Izvoz* je svako iznošenje pošiljaka iz carinskog područja Republike Hrvatske, uključujući reeksport i privremeni izvoz.
21. *Provoz* je svako premještanje robe pod carinskim nadzorom preko carinskog područja Republike Hrvatske.
22. *Fitosanitarni certifikat* jest svjedodžba o zdravstvenom stanju pošiljke koju izdaje službeno tijelo nadležno za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje podrijetla i koja prati pošiljku pri uvozu, izvozu ili provoza.
23. *Fitosanitarni certifikat* za reeksport jest svjedodžba o zdravstvenom stanju pošiljke koja prati pošiljku pri reeksportu, a izdaje ga službeno tijelo nadležno za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje u koju je pošiljka bila uvezena i u njoj je uskladištena, razdijeljena, združena s drugom pošiljkom ili prepakirana.
24. *Biljna putovnica* jest službena etiketa, isprava ili druga službena oznaka kojom se potvrđuje da bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti koji se premještau unutar teritorija Republike Hrvatske udovoljavaju fitosanitarnim zahtjevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
25. *Posjednik bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta* (u daljnjem tekstu: posjednik) jest fizička ili pravna osoba koja posjeduje određeno bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete, ili se bavi njihovom proizvodnjom, preradom, prodajom ili distribucijom, ili koja na drugi način njima raspolaže.
26. *Stalni nadzor* jest službeni proces prikupljanja i bilježenja podataka o prisutnosti ili odsutnosti štetnih organizama, na temelju fitosanitarnog pregleda, praćenja zdravstvenoga stanja, sustavnog istraživanja i drugih postupaka te drugih raspoloživih izvora.
27. *Fitosanitarni pregled* jest provjera isprava, identiteta i zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta s namjerom da se utvrdi jesu li prisutni štetni organizmi odnosno udovoljava li pošiljka odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
28. *Praćenje zdravstvenog stanja (monitoring)* proces je trajne provjere fitosanitarnog stanja.
29. *Izjava ili mjera* službena je ako je daju odnosno poduzimaju:
- službeno tijelo druge zemlje nadležno za biljno zdravstvo ili, u njegovo ime, drugi službenici ovlaštenu i stručno osposobljeni za izdavanje fitosanitarnih certifikata i fitosanitarnih certifikata za reeksport,
  - državni službenici nadležnih tijela državne uprave Republike Hrvatske i pravne osobe s javnim ovlastima, pod uvjetom da su stručno osposobljeni za poslove za koje su ovlaštenu i da nemaju osobne koristi od rezultata mjera koje poduzimaju.
30. *Službeni uzorak* jest uzorak koji uzima nadležni inspektor, odnosno druga fizička ili pravna osoba koja postupa na temelju ovlaštenja izdanog u skladu s ovim Zakonom.
31. *Nadležna uprava* jest unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

II. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA BILJA

Provedba zdravstvene zaštite bilja

Članak 4.

(1) Zdravstvenu zaštitu bilja provode:

- Republika Hrvatska, putem nadležnih tijela državne uprave,
- pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti u području biljnoga zdravstva (u daljnjem tekstu: pravne osobe s javnim ovlastima),

- pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge provođenja postupaka zdravstvene zaštite bilja (u daljnjem tekstu: pružatelji usluga),
  - posjednici bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, koji se u smislu ovoga Zakona zajednički nazivaju provoditeljima zdravstvene zaštite bilja.
- (2) Nadležna uprava usklađuje i nadzire obavljanje poslova zdravstvene zaštite bilja koji proizlaze iz ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, provodi odredbe međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma iz područja biljnoga zdravstva koji obvezuju Republiku Hrvatsku i razmjenjuje informacije s drugim nacionalnim organizacijama i drugim provoditeljima zdravstvene zaštite bilja.

Obveze tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima i pružatelja usluga

Članak 5.

- (1) Radi pravovremenog otkrivanja štetnih organizama, izvještavanja o njihovoj pojavi i širenju te njihova suzbijanja, nadležna tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima i pružatelji usluga obvezni su provoditi stalni nadzor odnosno surađivati u provođenju stalnog nadzora nad biljem, biljnim proizvodima, zemljištem, objektima i pogonima za preradu, skladištenje i čuvanje bilja i biljnih proizvoda te prijevoznim sredstvima kojima se oni prevoze.
- (2) O svakoj novoj i neuobičajenoj pojavi štetnog organizma pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su odmah izvijestiti nadležnog inspektora, koji o tome odmah izvješćuje nadležnu upravu.
- (3) Provoditelji zdravstvene zaštite bilja u području šumarstva obvezni su, osim u skladu s ovim Zakonom, djelovati i u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima se uređuje područje šumarstva.

Obveze posjednika i izvještajno-prognozni poslovi

Članak 6.

- (1) Posjednici su radi otkrivanja pojave i sprječavanja širenja štetnih organizama obvezni pregledavati bilje koje uzgajaju, uključujući obrađene površine, slobodnorastuće bilje, pogone za preradu, skladištenje i čuvanje te sredstva za prijevoz bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, bilo da su njihovi vlasnici ili ih na drugi način upotrebljavaju i postupaju s njima.
- (2) O svakoj novoj i neuobičajenoj pojavi štetnog organizma posjednici su obvezni odmah izvijestiti nadležnog inspektora, odnosno druge provoditelje zdravstvene zaštite bilja koji o tome odmah izvješćuju nadležnu upravu.
- (3) Radi sprječavanja širenja i radi uništavanja štetnih organizama posjednik bilja obavezan je provoditi mjere koje odredi nadležna uprava.
- (4) Ako posjednik ne provede mjere iz stavka 3. ovoga članka, nadležni će inspektor na trošak posjednika povjeriti izvršenje tih mjera pružateljima usluga iz članka 4. stavka 1. podstavka 3. ovoga Zakona.
- (5) Radi pravovremenog upozoravanja posjednika o pojavi štetnih organizama i davanja preporuka za njihovo suzbijanje obavljaju se izvještajno-prognozni poslovi.
- (6) Ministar donosi program izvještajno-prognoznih poslova iz stavka 5. ovoga članka i određuje nositelje i provoditelje toga programa.

III. SPRJEČAVANJE UNOŠENJA I ŠIRENJA ŠTETNIH ORGANIZAMA TE NJIHOVO SUZBIJANJE

A. OPĆE ODREDBE

1. Štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti

Popisi štetnih organizama

Članak 7.

- (1) Štetni organizmi razvrstavaju se prema stupnju opasnosti za bilje i biljne proizvode i opstanak pojedinih vrsta bilja i opasnosti za nastanak velikih ekonomskih šteta koje mogu prouzročiti.
- (2) Štetni organizmi osobite opasnosti za bilje i biljne proizvode razvrstani su u sljedeće popise, odnosno dijelove popisa:
1. Popis I., dio A, i Popis II., dio A, koji se odnose na zabranu unošenja štetnih organizama, bilja i biljnih proizvoda iz trećih zemalja na teritorij Republike Hrvatske,

2. Popis I., dio B, i Popis II., dio B, koji se odnose na zabranu unošenja štetnih organizama, bilja i biljnih proizvoda u određena zaštićena područja.

(3) Sadržaj popisa iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: ministar).

Popisi bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta

Članak 8.

(1) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti kojima se mogu prenijeti štetni organizmi iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona, razvrstani su u sljedeće popise, odnosno dijelove popisa:

1. Popis III., dio A, koji se odnosi na zabranu unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz trećih zemalja,

2. Popis III., dio B, koji se odnosi na zabranu unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta u određena zaštićena područja,

3. Popis IV., dio A, koji se odnosi na posebne fitosanitarne zahtjeve koji moraju biti ispunjeni pri unošenju i premještanju bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta,

4. Popis IV., dio B, koji se odnosi na posebne fitosanitarne zahtjeve koji moraju biti ispunjeni pri unošenju bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta u određena zaštićena područja i premještanju unutar tih područja,

5. Popis V., dio A., koji se odnosi na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji moraju biti pregledani prije premještanja i obuhvaća:

– Popis V., dio A, odjeljak I., koji se odnosi na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji moraju biti pregledani prije premještanja unutar Republike Hrvatske i koje mora pratiti biljna putovnica,

– Popis V., dio A, odjeljak II., koji se odnosi na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji moraju biti pregledani prije unošenja u određena zaštićena područja i premještanja unutar tih područja i koje mora pratiti biljna putovnica za određeno zaštićeno područje,

6. Popis V., dio B, koji se odnosi na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji moraju biti pregledani pri unošenju iz trećih zemalja i obuhvaća:

– Popis V., dio B, odjeljak I., koji se odnosi na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji moraju biti pregledani pri unošenju iz trećih zemalja i kojima se mogu prenijeti štetni organizmi značajni za cijeli teritorij Republike Hrvatske,

– Popis V., dio B, odjeljak II., koji se odnosi na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji moraju biti pregledani pri unošenju u određena zaštićena područja i kojima se mogu prenijeti štetni organizmi značajni za ta zaštićena područja,

7. Popis VI., koji se odnosi na bilje i biljne proizvode za koje se mogu propisati posebni fitosanitarne zahtjevi.

(2) Sadržaj popisa iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Stalni nadzor

Članak 9.

Radi sprječavanja unošenja i širenja štetnih organizama provodi se stalni nadzor nad biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima te mjere propisane ovim Zakonom i drugim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Otkrivanje pojave štetnog organizma

Članak 10.

(1) Ako posjednik ili bilo koja druga osoba koja zbog prirode svojega posla na bilju, biljnim proizvodima ili drugim nadziranim predmetima uoči novu i neuobičajenu pojavu štetnih organizama ili simptome koji upućuju na sumnju o zarazi štetnim organizmima navedenim u Popisu I., dijelu A, ili Popisu II., dijelu A, a za zaštićeno područje: u Popisu I., dijelu B, ili Popisu II., dijelu B, obvezni su o tome odmah izvijestiti nadležnog inspektora, koji o tome odmah izvješćuje nadležnu upravu.

(2) U slučaju sumnje na zarazu štetnim organizmom iz stavka 1. ovoga članka nadležni inspektor uzima službeni uzorak i šalje ga u laboratorij da bi se obavila laboratorijska analiza i utvrdila zaraza i uzročnik zaraze ili

opovrgnula sumnja na zarazu štetnim organizmom. Sa službenim se uzorcima mora postupati tako da se osigura identitet uzorka i izbjegne opasnost od širenja štetnog organizma.

(3) Laboratorijsku analizu iz stavka 2. ovoga članka obavljaju Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zavod) i Šumarski institut, Jastrebarsko (u daljnjem tekstu: Šumarski institut), svaki u sklopu svoje nadležnosti, ili drugi laboratorij koji u skladu sa člankom 65. ovoga Zakona za to ovlasti ministar.

(4) Način izvješćivanja iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Mjere i postupci u slučaju pojave štetnog organizma

Članak 11.

(1) Kad se utvrdi zaraza štetnim organizmom navedenim u Popisu I., dijelu A ili Popisu II., dijelu A, ili u zaštićenom području: u Popisu I., dijelu B ili Popisu II., dijelu B, nadležni će inspektor, ovisno o okolnostima, narediti jednu ili više mjera sprječavanja širenja ili mjera suzbijanja štetnog organizma, kao što su tretiranje, uništenje ili drukčije uklanjanje štetnog organizma, zaraženog bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta.

(2) U slučaju pojave štetnog organizma iz stavka 1. ovoga članka posjednik je obvezan zaštititi bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete od zaraze i spriječiti doticaj zaraženog bilja s drugim biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima na koje se zaraza može prenijeti.

(3) Opseg zaraze štetnim organizmom određuje nadležna uprava.

(4) O pojavi i opasnosti od štetnog organizma te o opsegu zaraze nadležna uprava obavještava pravne osobe s javnim ovlastima i posjednike te ih upoznaje s mjerama kojima mogu spriječiti zarazu štetnim organizmom.

(5) Mjere iz stavka 1. i 4. ovoga članka propisuje ministar.

Evidencija o pojavama i nalazima štetnih organizama

Članak 12.

(1) Nadležna uprava vodi evidenciju o pojavama i nalazima štetnih organizama te druge potrebne evidencije o stalnom nadzoru, radi izvješćivanja na državnoj i međunarodnoj razini.

(2) Sadržaj, oblik i način vođenja evidencija iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Objavljivanje podataka o prvoj pojavi štetnih organizama

Članak 13.

(1) Zabranjeno je neovlašteno davati ili objavljivati podatke o prvoj pojavi štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu A, i Popisu II., dijelu A.

(2) Podaci o prvoj pojavi štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu A, i Popisu II., dijelu A, smiju se davati ili objavljivati na način koji propiše ministar.

Posebni nadzor

Članak 14.

(1) Posebni nadzor jest službeni postupak sustavnog prikupljanja i čuvanja podataka o prisutnosti štetnih organizama, koji uključuje inspekcijske preglede, praćenje zdravstvenog stanja bilja i sustavno istraživanje nad zaraženim, ugroženim i nezaraženim područjima.

(2) Način provođenja, nositelje i provoditelje posebnog nadzora i štetne organizme radi kojih se obavlja posebni nadzor određuje ministar godišnjim programom, na prijedlog čelnika nadležne uprave.

(3) Kad se posebnim nadzorom utvrdi prisutnost štetnog organizma, nadležni će inspektor označiti mjesto zaraze i ovisno o vrsti štetnog organizma narediti odgovarajuće mjere te o tome na propisani način izvijestiti posjednike na čijim je posjedima zaraza otkrivena. Naređene će se mjere provoditi sve dok postoji opasnost od štetnog organizma.

(4) Ministar određuje granice zaraženog, ugroženog i nezaraženog područja i propisuje mjere otkrivanja, sprječavanja širenja, mjere suzbijanja štetnih organizama te uvjete za ukidanje naređenih mjera i način izvješćivanja posjednika.

Zaštićeno područje

Članak 15.

(1) Zaštićenim se područjem može proglasiti područje:

u kojem jedan ili više štetnih organizama nisu endemski niti udomaćeni unatoč povoljnim uvjetima za njihovo udomaćenje, a udomaćeni su u nekom drugom dijelu Republike Hrvatske, u kojem postoji opasnost za pojedinu kulturu da će se na njoj udomaćiti određeni štetni organizmi u povoljnim ekološkim uvjetima, unatoč tome što nisu endemski niti udomaćeni u Republici Hrvatskoj.

(2) Štetni organizam udomaćen je u nekom području ako je poznato da je u njemu prisutan i da se u tom području nisu provodile propisane mjere njegova iskorjenjivanja, ili su se takve mjere u najmanje dvije uzastopne godine pokazale neučinkovitima.

(3) U području u kojem se jedan ili više štetnih organizama nisu udomaćili unatoč za to povoljnim uvjetima i koje je proglašeno zaštićenim, nadležna će uprava na propisani način provoditi ili osigurati provođenje redovitih i sustavnih službenih istraživanja da bi se utvrdilo postoje li na tom području organizmi zbog kojih je to područje proglašeno zaštićenim.

(4) Ministar proglašava zaštićena područja iz stavka 1. ovoga članka, propisuje pobliže uvjete za obavljanje sustavnih istraživanja i donosi popise zaštićenih područja.

2. Zabrane i ograničenja

Zabrana unošenja i širenja štetnih organizama

Članak 16.

(1) Zabranjeno je unošenje na teritorij Republike Hrvatske štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu A, i njihovo širenje biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima.

(2) Zabranjeno je unošenje na teritorij Republike Hrvatske bilja i biljnih proizvoda navedenih u Popisu II., dijelu A, ako su zaraženi određenim štetnim organizmima navedenim u istom dijelu toga Popisa i širenje tih štetnih organizama biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima.

(3) Zabranjeno je unošenje u zaštićeno područje i širenje unutar zaštićenoga područja:

– štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu B,

– bilja i biljnih proizvoda navedenih u Popisu II., dijelu B, ako su zaraženi određenim štetnim organizmima navedenima u istom dijelu toga Popisa.

(4) Ako postoji opasnost za zdravstveno stanje bilja, može se zabraniti ili ograničiti unošenje i širenje drugih vrsta štetnih organizama, i to:

– organizama, za koje se sumnja da su štetni za bilje i biljne proizvode, a nisu navedeni u Popisima I. i II.,

– organizama navedenih u Popisu II., koji se javljaju na bilju i biljnim proizvodima koji nisu navedeni u Popisu II., ali za koje se sumnja da su štetni za bilje i biljne proizvode,

– organizama navedenih u Popisu I. i II., ako su ti organizmi u izoliranom stanju i ako se procijeni da su u tom stanju štetni za bilje i biljne proizvode.

(5) Mjere sprječavanja ili ograničenja unošenja i širenja drugih vrsta štetnih organizama iz stavka 4. ovoga članka određuje ministar.

(6) Iznimno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, ministar može dopustiti unošenje bilja na kojem je utvrđena slaba zaraza štetnim organizmima navedenima u Popisu I., dijelu A, i Popisu II., dijelu A, pod uvjetom da ono nije namijenjeno sjetvi i sadnji ili ako su na temelju procjene opasnosti od štetnog organizma za pojedino bilje namijenjeno sjetvi i sadnji utvrđene odgovarajuće tolerancije za štetne organizme navedene u Popisu II., dijelu A, odjeljku II.

(7) Poblježe uvjete unošenja bilja iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar.

Zabrana unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta

Članak 17.

(1) Zabranjeno je unošenje na teritorij Republike Hrvatske bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu III., dijelu A, ako potječu iz zemalja navedenih u istom dijelu toga Popisa.

- (2) Zabranjeno je unošenje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu III., dijelu B, u određena zaštićena područja iz istoga dijela toga Popisa.
- (3) Iznimno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, pod uvjetom da ne postoji opasnost od širenja štetnih organizama, ministar može dopustiti unošenje bilja i biljnih proizvoda navedenih u Popisu III., dijelu A, odnosno bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu III., dijelu B, ako su uzgojeni, proizvedeni ili su se rabili u pograničnom području susjedne zemlje radi uporabe na obližnjim lokacijama u graničnom području Republike Hrvatske. U rješenju kojim se dopušta unošenje predmetnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta obvezno se navodi naziv lokacije i ime korisnika.
- (4) Bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete iz stavka 3. ovoga članka mora pratiti pisani dokaz o mjestu njihova podrijetla.
- (5) Poblježe uvjete unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

Zabrana unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji ne udovoljavaju posebnim fitosanitarnim zahtjevima

Članak 18.

- (1) Zabranjeno je unošenje i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu IV., dijelu A, ako nije udovoljeno posebnim fitosanitarnim zahtjevima iz istoga dijela toga popisa.
- (2) Zabranjeno je unošenje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu IV., dijelu B, u određena zaštićena područja iz istoga dijela toga popisa i premještanje unutar tih područja, ako nije udovoljeno posebnim fitosanitarnim zahtjevima iz istoga dijela toga popisa.
- (3) Iznimno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, pod uvjetom da ne postoji opasnost od širenja štetnih organizama, ministar može dopustiti unošenje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu IV., dijelu A i B, i kad nije udovoljeno posebnim fitosanitarnim zahtjevima, ako su uzgojeni, proizvedeni ili su se koristili u pograničnom području susjedne zemlje, radi uporabe na obližnjim lokacijama u pograničnom području Republike Hrvatske. U rješenju kojim se dopušta unošenje predmetnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta obvezno se navodi naziv lokacije i ime korisnika.
- (4) Bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete iz stavka 3. ovoga članka mora pratiti pisani dokaz o mjestu njihova podrijetla.
- (5) Zabrana iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne odnosi se na premještanje malih količina bilja, biljnih proizvoda, prehrambenih proizvoda ili hrane za životinje ako ih vlasnik ili primatelj namjerava koristiti u neindustrijske ili netrgovačke svrhe ili za konzumaciju tijekom putovanja, uz uvjet da nema opasnosti od širenja štetnih organizama.
- (6) Ministar propisuje poblježe uvjete unošenja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 3. i 5. ovoga članka i određuje što su male količine za pojedine vrste bilja i biljnih proizvoda.

Iznimke za pokusne, znanstvene i selekcijske svrhe

Članak 19.

- (1) Iznimno od odredaba članka 16. stavka 1. – 4., članka 17. stavka 1. i 2. te članka 18. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, dopušteno je, ako su ispunjeni propisani uvjeti, unošenje iz trećih zemalja i premještanje štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu A i B, i Popisu II., dijelu A i B, te bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu III., dijelu A i B, i Popisu IV., dijelu A i B, ako su namijenjeni za pokusne i znanstvene svrhe ili za potrebe sorte selekcije.
- (2) Unošenje i premještanje štetnih organizama te bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 1. ovoga članka dopušteno je ako su ispunjeni propisani uvjeti i ako je nadležna uprava izdala potrebna dopuštenja.
- (3) Uvjete iz stavka 1. ovoga članka, način izdavanja i sadržaj zahtjeva za izdavanje dopuštenja iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Evidencija o odobrenim iznimkama

Članak 20.

Nadležna uprava vodi evidenciju o dopuštenjima izdanim na temelju članka 16. stavka 6., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 3. i članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

3. Upisnik proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta

Upisnik

Članak 21.

(1) Proizvodnjom, preradom, unošenjem iz trećih zemalja ili distribucijom određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu V., dijelu A i B, mogu se baviti samo one pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje registriranih djelatnosti i upisane su u Upisnik proizvođača, prerađivača, uvoznika i distributera određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta (u daljnjem tekstu: Upisnik), koji u skladu s ovim Zakonom uspostavlja i vodi nadležna uprava.

(2) Upis u Upisnik obavezan je za:

- proizvođače, prerađivače i distributere bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu V., dijelu A,
- uvoznike bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu V., dijelu B,
- proizvođače određenih vrsta bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji nisu navedeni u Popisu V., dijelu A, i vlasnike skupnih skladišta i distribucijskih centara u proizvodnom području.

(3) Uvjete za upis u Upisnik, sadržaj i način vođenja Upisnika, oblik, sadržaj i način podnošenja zahtjeva za upis u Upisnik i obveze upisanih obveznika iz stavka 2. ovoga članka te vrste bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 2. podstavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

Iznimke od obveze upisa u Upisnik

Članak 22.

(1) Iznimno od odredaba članka 21. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, upis u Upisnik nije obavezan za male proizvođače i prerađivače koji nisu profesionalno uključeni u proizvodnju bilja i čija je cjelokupna proizvodnja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjena krajnjim korisnicima na lokalnom tržištu ako pritom nema opasnosti od širenja štetnih organizama.

(2) Ministar propisuje mjerila na temelju kojih se određuje tko je mali proizvođač ili prerađivač i definira pojam lokalnog tržišta.

B. PREMJEŠTANJE BILJA, BILJNIH PROIZVODA I DRUGIH NADZIRANIH PREDMETA

Fitosanitarni pregled u svezi s premještanjem

Članak 23.

(1) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu A, namijenjeni premještanju, ambalaža u koju su pakirani i, ako je potrebno, prijevozna sredstva u kojima se prevoze, podliježu fitosanitarnom pregledu, u cijelosti ili na temelju reprezentativnog uzorka, kako bi se provjerilo:

- da nisu zaraženi štetnim organizmima navedenim u Popisu I., dijelu A, odjeljku II., a ako se unose u određena zaštićena područja i štetnim organizmima navedenim u Popisu I., dijelu B,
- da bilje i biljni proizvodi navedeni u Popisu II., dijelu A, odjeljku II., nisu zaraženi određenim štetnim organizmima navedenim u istom dijelu i odjeljku toga Popisa, a ako se unose u određena zaštićena područja i štetnim organizmima navedenim u Popisu II., dijelu B,
- da bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu IV., dijelu A, odjeljku II., udovoljavaju odgovarajućim posebnim zahtjevima navedenim u istom dijelu i odjeljku toga Popisa, a ako se unose u određena zaštićena područja i odgovarajućim posebnim zahtjevima navedenim u Popisu IV., dijelu B.

(2) Fitosanitarnom pregledu iz stavka 1. ovoga članka podliježu određeno bilje i biljni proizvodi, uključujući i supstrat za uzgoj bilja, koji se uzgajaju, proizvode, rabe ili su na drugi način prisutni na posjedu proizvođača ili u skupnim skladištima i distribucijskim centrima u proizvodnom području.

(3) Fitosanitarni pregled iz stavka 1. ovoga članka mora se obavljati redovito, u odgovarajuće vrijeme, i to najmanje jednom godišnje, i barem vizualno.

(4) Ako se na temelju fitosanitarnog pregleda utvrdi da postoji opasnost od širenja štetnih organizama biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima ili da nisu ispunjeni propisani uvjeti za njihovo premještanje, nadležni će inspektor u skladu sa člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona narediti jednu ili više sljedećih mjera:

1. odgovarajuće tretiranje, nakon kojeg slijedi izdavanje odgovarajuće biljne putovnice, ako se procijeni da su nakon tretiranja ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje,

2. premještanje, pod službenim nadzorom, u područja gdje neće prouzročiti dodatnu opasnost,

3. premještanje, pod službenim nadzorom, do pogona za industrijsku preradu, uništenje.

(5) Poblize uvjete i način obavljanja fitosanitarnog pregleda, okolnosti u kojima se primjenjuje ili se ne smije primijeniti pojedina mjera iz stavka 4. ovoga članka te pojedinosti i uvjete za svaku od tih mjera propisuje ministar.

Izdavanje biljne putovnice

Članak 24.

(1) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu A, smiju se premještati samo ako je za njih, na temelju fitosanitarnog pregleda obavljenog u skladu sa člankom 23. ovoga Zakona, izdana biljna putovnica.

(2) Biljnu putovnicu za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu A, uz uvjet da je obavljen fitosanitarni pregled u skladu sa člankom 23. ovoga Zakona, izdaju:

– obveznici iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona, upisani u Upisnik, ako udovoljavaju uvjetima i kada ih za to ovlasti nadležna uprava (u daljnjem tekstu: ovlaštenici),

– Zavod i druge pravne osobe s javnim ovlastima,

– nadležna uprava kad obveznici upisa u Upisnik ne dobiju ili ne mogu dobiti dozvolu za izdavanje biljne putovnice.

(3) Biljna putovnica pričvršćuje se na bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete, odnosno njihovo pakiranje, ili na prijevozno sredstvo kojim se oni prevoze.

(4) Uvjete kojima moraju udovoljavati ovlaštenici i način izdavanja biljne putovnice propisuje ministar.

Iznimke od fitosanitarnog pregleda i obveze izdavanja biljne putovnice

Članak 25.

(1) Fitosanitarni pregled iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona i biljna putovnica nisu obvezni za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu A, ako su ih proizveli oni proizvođači koji su u skladu sa člankom 22. stavkom 1. ovoga Zakona izuzeti od obveze upisa u Upisnik.

(2) Fitosanitarni pregled iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona i biljna putovnica nisu obvezni za male količine bilja i biljnih proizvoda navedenih u Popisu V., dijelu A, te prehrambenih proizvoda ili hrane za životinje, ako ih vlasnik ili primatelj namjerava rabiti u neindustrijske ili netrgovačke svrhe ili za konzumaciju tijekom putovanja, uz uvjet da nema opasnosti od širenja štetnih organizama.

(3) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu A, odjeljku II., ne podliježu fitosanitarnom pregledu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, u smislu pregleda na prisutnost štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu B, i Popisu II., dijelu B, ako se iznose iz zaštićenog područja ili se preko njega provoze, a bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu IV., dijelu B, u takvom slučaju ne moraju udovoljavati posebnim zahtjevima koji se odnose na određena zaštićena područja.

Tipovi i sadržaj biljnih putovnica

Članak 26.

(1) Tipovi biljnih putovnica jesu:

– standardna biljna putovnica,

– biljna putovnica za zaštićeno područje,

– zamjenska biljna putovnica.

(2) Za posebne vrste proizvoda može se odobriti uporaba drugih službenih oznaka koje se smatraju biljnom putovnicom.

(3) Sadržaj, izgled i stupanj standardizacije biljnih putovnica te izgled drugih službenih oznaka koje se smatraju biljnom putovnicom propisuje ministar.

Biljna putovnica za zaštićena područja

Članak 27.

(1) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu A, odjeljku II., i sjeme navedeno u Popisu IV., dijelu A, smiju se unositi u određeno zaštićeno područje ili premještati unutar njega samo ako je za njih izdana biljna putovnica koja vrijedi za to zaštićeno područje.

(2) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti iz stavka 1. ovoga članka, koji potječu izvan određenoga zaštićenog područja i premještaju se kroz to zaštićeno područje do odredišta izvan tog područja, ne moraju imati biljnu putovnicu za to područje ako se premještaju u skladu s uvjetima koje propiše ministar.

Zamjenska biljna putovnica

Članak 28.

(1) Kad se pošiljka koju prati biljna putovnica razdjeljuje u više pojedinačnih pošiljaka, ili se više pojedinačnih pošiljaka ili njihovih dijelova združuje u jednu pošiljku, ili u slučaju kad se zdravstveno stanje pošiljke promijenilo, izdaje se zamjenska biljna putovnica za novu pošiljku.

(2) Ako se zdravstveno stanje pošiljke promijeni, prije izdavanja biljne putovnice obavezan je fitosanitarni pregled.

Slučajevi kad se biljna putovnica ne izdaje

Članak 29.

(1) Biljna putovnica neće se izdati ako se fitosanitarnim pregledom utvrdi da uvjeti iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona nisu ispunjeni.

(2) Ako se fitosanitarnim pregledom utvrdi da je dio bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta zaražen štetnim organizmima navedenim u Popisu I., dijelu A i B, ili Popisu II., dijelu A i B, biljna putovnica može se izdati za preostali dio ako nema osnove za sumnju na zarazu i ne postoji opasnost od širenja štetnih organizama.

Izdavanje ovlaštenja za izdavanje biljne putovnice

Članak 30.

(1) Na zahtjev obveznika iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona nadležna ga uprava ovlašćuje za izdavanje biljnih putovnica ako ispunjava propisane uvjete.

(2) Uvjete za dobivanje ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka, način i rok izdavanja ovlaštenja za izdavanje biljnih putovnica te obrazac, sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje ovlaštenja propisuje ministar.

Ukidanje ovlaštenja za izdavanje biljnih putovnica

Članak 31.

(1) Obveznici iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona dužni su ispunjavati propisane obveze.

(2) Ako obveznik više ne udovoljava uvjetima za izdavanje biljnih putovnica ili prestane ispunjavati propisane obveze, nadležna će uprava ukinuti ovlaštenje za izdavanje biljnih putovnica.

(3) Ovlaštenje za izdavanje biljnih putovnica može se ukinuti i na zahtjev ovlaštenika.

(4) Obveze obveznika iz stavka 1. ovoga članka i način ukidanja ovlaštenja za izdavanje biljnih putovnica iz stavka 2. i 3. ovoga članka propisuje ministar.

Obveze kupaca

Članak 32.

(1) Kupci bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se kao krajnji korisnici profesionalno bave biljnom proizvodnjom, obvezni su godinu dana čuvati pripadajuće biljne putovnice i podatke o njima unositi u svoju evidenciju.

(2) Kupci iz stavka 1. ovoga članka moraju nadležnom inspektoru omogućiti pristup bilju, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima u svim fazama proizvodnje, prerade ili trgovine i svaku prijeko potrebnu pretragu u sklopu inspekcijskog pregleda, uključujući pregled biljnih putovnica i evidencije.

Povremeni pregledi

Članak 33.

(1) U sklopu praćenja zdravstvenog stanja (monitoringa) obavljaju se, osim redovitog fitosanitarnog pregleda iz članka 23. ovoga Zakona, i povremeni nasumični pregledi bilja, biljnih proizvoda i supstrata za uzgoj bilja, neovisno o njihovu podrijetlu. Povremeni pregledi obavljaju se u bilo koje vrijeme i svugdje gdje se bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti premještaju, uzgajaju, proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način upotrebljavaju, uključujući i posjede kupaca.

(2) Ako se pregledima iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da postoji opasnost od širenja štetnih organizama biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima, primijenit će se mjere iz članka 23. stavka 4. ovoga Zakona.

C. UNOŠENJE IZ TREĆIH ZEMALJA I IZVOZ BILJA, BILJNIH PROIZVODA I DRUGIH NADZIRANIH PREDMETA

1. Unošenje iz trećih zemalja

Fitosanitarni pregled pri unošenju iz trećih zemalja

Članak 34.

(1) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu B, koji se unose iz trećih zemalja moraju se od trenutka ulaska na carinsko područje Republike Hrvatske nalaziti pod carinskim nadzorom i podliježu fitosanitarnom pregledu. Carinski postupak ne može započeti prije nego što se obavi fitosanitarni pregled, osim provoznog postupka i postupka carinskog skladištenja.

(2) Fitosanitarni pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 1. ovoga članka obavlja fitosanitarna inspekcija. Pregled drvenog materijala za pakiranje koji se u trenutku unošenja rabi za prijevoz onih vrsta roba koje nisu bilje, biljni proizvodi ili drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu B, obavlja nadležna carinska služba na mjestima ulaska.

(3) Fitosanitarnim pregledom provjerava se, posebice da:

– bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti nisu zaraženi štetnim organizmima navedenim u Popisu I., dijelu A, a ako se unose iz trećih zemalja u određena zaštićena područja i štetnim organizmima navedenim u Popisu I., dijelu B,

– bilje i biljni proizvodi navedeni u Popisu II., dijelu A nisu zaraženi štetnim organizmima iz istoga dijela toga Popisa, a ako se unose u određena zaštićena područja i štetnim organizmima navedenim u Popisu II., dijelu B,

– bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti udovoljavaju posebnim zahtjevima navedenim u Popisu IV., dijelu A, a ako se unose u određena zaštićena područja i posebnim zahtjevima navedenima u Popisu IV., dijelu B,

– bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete prati izvornik fitosanitarnog certifikata ili fitosanitarnog certifikata za reeksport.

(4) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti koji podliježu fitosanitarnom pregledu ostaju pod carinskim nadzorom sve dok fitosanitarni inspektor na propisani način ne potvrdi da je fitosanitarni pregled obavljen.

(5) Fitosanitarnim pregledom iz stavka 1. ovoga članka mora se obuhvatiti:

– svaka prijavljena pošiljka koja sadrži bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B,

– u slučaju kada se pošiljka sastoji od više partija, svaka partija koja sadrži bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B.

(6) Fitosanitarnim pregledom mogu se obuhvatiti i bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti koji nisu navedeni u Popisu V., dijelu B.

(7) Fitosanitarni pregled iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od:

- provjere isprava, kojom se utvrđuje prati li pošiljku, odnosno partiju, propisani fitosanitarni certifikat,
- provjere identiteta, kojom se na temelju cjeline ili jednog, odnosno više reprezentativnih uzoraka utvrđuje sadrži li pošiljka ili partija prijavljeno bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete,
- provjere zdravstvenog stanja, kojom se na temelju cjeline ili jednog, odnosno više reprezentativnih uzoraka utvrđuje udovoljava li pošiljka, odnosno partija, uključujući i drveni materijal za pakiranje, a prema potrebi i prijevozno sredstvo, zahtjevima iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Fitosanitarni inspektor obaviti će fitosanitarni pregled pošiljke ili partije i u sljedećim slučajevima:

- ako postoji ozbiljan razlog za sumnju da pošiljka ili partija za koju nije prijavljeno da sadrži bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B, sadrži takvo bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete,
- kada se carinskim pregledom otkrije da pošiljka ili partija koja se unosi iz treće zemlje sadrži neprijavljeno bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B,
- kad se ni nakon fitosanitarnog pregleda ne može sa sigurnošću utvrditi identitet robe, posebice u pogledu njezina roda, vrste ili podrijetla.

(9) Ministar može propisati, ako postoji opasnost od širenja štetnih organizama, da fitosanitarnom pregledu podliježu i bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu B:

- koji se unose u slobodnu carinsku zonu ili slobodno carinsko skladište,
- koji se unose u Republiku Hrvatsku radi reeksporta,
- za koje su određene mjere uništenja,
- kojih su se vlasnici odrekli u korist državnog proračuna Republike Hrvatske,
- koji se provozе preko teritorija Republike Hrvatske,
- koji se unose u carinsko skladište.

(10) Ministar propisuje način obavljanja fitosanitarnog pregleda iz stavka 1. ovoga članka, najmanji broj i veličinu uzoraka iz stavka 7. podstavka 2. i 3. ovoga članka te određuje vrste bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 6. ovoga članka.

Pokusne, znanstvene i selekcijske svrhe

Članak 35.

(1) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu B, koji se unose iz trećih zemalja i namijenjeni su za pokusne i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije, podliježu fitosanitarnom pregledu i moraju ih osim fitosanitarnog certifikata pratiti dopuštenja iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Način i pobliže uvjete unošenja bilja, biljnih proizvoda i nadziranih predmeta iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Posebni slučajevi provoza

Članak 36.

Ako ne postoji opasnost od širenja štetnih organizama, fitosanitarnom pregledu ne podliježu bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V., dijelu B:

- koji se premještaju s jednog mjesta na drugo na teritoriju Republike Hrvatske, ako se provozе preko teritorija druge zemlje bez promjene njihova carinskog statusa,
- koji se premještaju iz jedne zemlje u drugu ili s jednog mjesta na drugo unutar iste zemlje, a provozе se preko teritorija Republike Hrvatske bez promjene njihova carinskog statusa.

Smanjena učestalost provjera

Članak 37.

(1) Provjera identiteta i provjera zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta iz pošiljke ili partije mogu se obavljati sa smanjenom učestalošću u ovim slučajevima:

- ako je pregled već obavljen u zemlji iz koje se pošiljka unosi, na temelju dogovora postignutog s nadležnim tijelom za zdravstvenu zaštitu bilja te zemlje,
  - ako ministar propiše da se navedene provjere određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta obavljaju sa smanjenom učestalošću,
  - ako je tako predviđeno fitosanitarnim sporazumom sa zemljom iz koje se pošiljka unosi, a koji se zasniva na reciprocitetu postupanja.
- (2) Uvjete pod kojima se mogu obavljati provjere iz stavka 1. ovoga članka, način obavljanja tih provjera i vrste bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Iznimke od fitosanitarnog pregleda

Članak 38.

- (1) Fitosanitarni pregled iz članka 34. ovoga Zakona i fitosanitarni certifikat nisu obvezni za male količine bilja, biljnih proizvoda, prehrambenih proizvoda ili hrane za životinje ako ih vlasnik ili primatelj namjerava rabiti u neindustrijske ili netrgovačke svrhe ili za konzamaciju tijekom putovanja, uz uvjet da nema opasnosti od širenja štetnih organizama, osim onih navedenih u Popisu III.
- (2) Iznimno od odredaba članka 34. ovoga Zakona, pod uvjetom da ne postoji opasnost od širenja štetnih organizama, ministar može dopustiti unošenje bilja i biljnih proizvoda navedenih u Popisu V., dijelu B, bez fitosanitarnog pregleda, ako su uzgojeni, proizvedeni ili su se rabili u pograničnom području susjedne zemlje, radi uporabe na obližnjim lokacijama u graničnom području Republike Hrvatske. U rješenju kojim se dopušta unošenje predmetnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta obvezno se navodi naziv lokacije i ime korisnika.
- (3) Ministar propisuje način i pobliže uvjete unošenja bilja i biljnih proizvoda iz stavka 1. i 2. ovoga članka te što su za pojedine vrste bilja i biljnih proizvoda male količine iz stavka 1. ovoga članka.

Fitosanitarni certifikat

Članak 39.

- (1) Bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B, mora pratiti izvornik fitosanitarnog certifikata, odnosno fitosanitarnog certifikata za reeksport.
- (2) Kao jednako valjana prihvaća se i elektronička inačica fitosanitarnog certifikata, ako su ispunjeni propisani uvjeti.
- (3) U iznimnim slučajevima, kada tako propiše ministar, prihvaća se i službeno ovjerena kopija fitosanitarnog certifikata.
- (4) Fitosanitarni certifikate za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete za koje su u Popisu IV., dijelu A i B, propisani posebni zahtjevi izdaje nadležno tijelo zemlje podrijetla. Kada se posebnim zahtjevima može udovoljiti i izvan mjesta podrijetla, tada fitosanitarni certifikat može biti izdan u zemlji koja nije zemlja podrijetla.
- (5) Bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B, koji su otpremljeni iz zemlje podrijetla i u drugoj zemlji skladišteni, razdijeljeni, združeni s drugima ili prepakirani, mora osim izvornoga fitosanitarnog certifikata ili njegove ovjerene preslike pratiti fitosanitarni certifikat za reeksport izdan u toj drugoj zemlji.
- (6) Ako su bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu V, dijelu B bili uzastopno uvezeni u više različitih zemalja i ako je izdano više fitosanitarnih certifikata za reeksport, uz posljednji fitosanitarni certifikat za reeksport moraju biti priloženi svi prethodno izdani fitosanitarni certifikati za reeksport ili njihove ovjerene preslike.
- (7) Fitosanitarni certifikat i fitosanitarni certifikat za reeksport moraju biti izdani u skladu s predlošcima koji su određeni Međunarodnom konvencijom o zaštiti bilja (u daljnjem tekstu: Konvencija) i popunjeni na nekom od jezika koje odredi ministar.
- (8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, prihvaća se i fitosanitarni certifikat izdan u zemlji izvoznici koja nije ratificirala Konvenciju, pod uvjetima koje propiše ministar.
- (9) Fitosanitarni certifikat i fitosanitarni certifikat za reeksport prestaju važiti ako je proteklo više od 14 dana od dana njihova izdavanja do dana kada su bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti za koje su izdani prešli granicu zemlje u kojoj su izdani.

Mjesto ulaska

Članak 40.

- (1) Pošiljke koje sadrže bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B smiju se unositi iz trećih zemalja samo preko određenih mjesta ulaska, na kojima su uspostavljene carinska služba i fitosanitarna inspekcija.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pošiljke drvenog materijala za pakiranje mogu se unositi iz trećih zemalja i preko mjesta ulaska na kojima je uspostavljena samo carinska služba.
- (3) Na mjestima ulaska na kojima je uspostavljena fitosanitarna inspekcija moraju biti osigurani minimalni uvjeti potrebni za obavljanje provjere identiteta i provjere zdravstvenog stanja pošiljaka.
- (4) Ministar određuje mjesta ulaska iz stavka 1. ovoga članka i propisuje minimalne uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

Najava i prijava pošiljke

Članak 41.

- (1) Uvoznici, carinski otpremnici koje oni ovlaste, prijevoznici ili druge osobe koje iz trećih zemalja unose pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu V., dijelu B obvezni su fitosanitarnom inspektoru u propisanom roku najaviti pošiljku i podnijeti prijavu za fitosanitarni pregled te pošiljke.
- (2) Uvoznici ili carinski otpremnici koje oni ovlaste obvezni su na jedinstvenoj carinskoj deklaraciji ili drugoj ispravi koja služi za pokretanje carinskog postupka na propisani način označiti da su to bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti iz stavka 1. ovoga članka te navesti druge propisane podatke.
- (3) Način na koji se te rok u kojem se najavljuje pošiljka i podnosi prijava za fitosanitarni pregled, način označavanja carinske deklaracije ili druge isprave iz stavka 2. ovoga članka te podatke iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Postupak i uvjeti obavljanja fitosanitarnog pregleda

Članak 42.

- (1) Provjeru isprava te pregled iz članka 34. stavka 8. ovoga Zakona, kao i provjere kojima se utvrđuje nalazi li se u pošiljkama bilje ili biljni proizvodi navedeni u Popisu III., a čije je unošenje iz trećih zemalja zabranjeno, obavlja fitosanitarna inspekcija ili, kad je tako propisano, carinska služba na mjestu ulaska.
- (2) Provjeru identiteta i provjeru zdravstvenog stanja bilja obavlja fitosanitarna inspekcija na mjestu ulaska, i to na svojem prostoru ili na drugom mjestu u neposrednoj blizini, koje odrede ili odobre nadležna uprava i Carinska uprava, uz uvjet da to nije krajnje odredište.
- (3) Fitosanitarna inspekcija na mjestu ulaska može fitosanitarnoj inspekciji na mjestu odredišta, uz njezinu suglasnost, prepustiti da u cijelosti ili jednim dijelom obavi provjeru identiteta ili zdravstvenog stanja, bilo na prostoru fitosanitarne inspekcije na odredištu ili na drugome mjestu u neposrednoj blizini koje odrede ili odobre nadležna uprava i Carinska uprava, uz uvjet da to nije krajnje odredište. Kad spomenute suglasnosti nema, provjeru identiteta i provjeru zdravstvenog stanja mora u cijelosti obaviti fitosanitarna inspekcija na mjestu ulaska.
- (4) U određenim slučajevima ili okolnostima, provjera identiteta i provjera zdravstvenog stanja mogu se obaviti i na krajnjem odredištu, kao što je mjesto proizvodnje, za koje postoji odobrenje fitosanitarne inspekcije i carinarnice nadležne za područje na kojem se nalazi krajnje odredište, uz uvjet da postoje posebna jamstva i isprave, kojima se otklanja opasnost od širenja štetnih organizama tijekom prijevoza bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta.
- (5) Ministar propisuje minimalne uvjete za obavljanje provjere zdravstvenog stanja, slučajeve i okolnosti iz stavka 4. ovoga članka, posebna jamstva i isprave u vezi s prijevozom bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta do odredišta i krajnjeg odredišta, posebna jamstva i minimalne uvjete koji se odnose na prikladnost krajnjeg odredišta za skladištenje i uvjete skladištenja.

Suradnja službenih tijela

Članak 43.

(1) Tijekom postupka prijave i fitosanitarnog pregleda pošiljke fitosanitarna inspekcija na mjestu ulaska, fitosanitarna inspekcija na odredištu, carinska služba na mjestu ulaska i carinska služba na odredištu obvezne su surađivati u skladu s pravilima koja propiše ministar uz suglasnost ministra financija.

(2) Pravila iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju napose:

- izgled i sadržaj dokumenata koji se odnose na tu suradnju i način njihova dostavljanja,
- postupke razmjenjene informacija među službenim tijelima iz stavka 1. ovoga članka,
- mjere za očuvanje istovjetnosti partija i pošiljaka i mjere zaštite od širenja štetnih organizama do okončanja carinskog postupka, a osobito za vrijeme prijevoza.

Izdavanje biljne putovnice za pošiljke koje se unose iz trećih zemalja

Članak 44.

(1) Biljna putovnica izdaje se i za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete koji se unose iz trećih zemalja, ako su osim u Popisu V., dijelu B, navedeni i u Popisu V., dijelu A, i ako je fitosanitarnim pregledom obavljenim u skladu s člankom 34. ovoga Zakona utvrđeno da udovoljavaju fitosanitarnim uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetima na temelju ovoga Zakona.

(2) Nakon obavljenoga fitosanitarnog pregleda pošiljke, fitosanitarni će inspektor dopustiti premještanje pošiljke do odredišta u unutrašnjosti s fitosanitarnim certifikatom zemlje izvoznice na kojem će označiti da zamjenjuje biljnu putovnicu.

(3) Ako se pošiljka iz stavka 2. ovoga članka razdjeljuje u više pojedinačnih pošiljaka, ili se više pojedinačnih pošiljaka ili njihovih dijelova spaja u jednu pošiljku, ili ako se zdravstveno stanje pošiljke promijenilo, izdat će se zamjenska biljna putovnica.

(4) Način označavanja iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Ovjera isprava

Članak 45.

(1) Fitosanitarni inspektor nakon završenoga fitosanitarnog pregleda ili obavljenih pojedinih provjera na izvornik fitosanitarnog certifikata ili njegovu elektronsku inačicu stavlja propisanu oznaku kojom dopušta unošenje pošiljke iz treće zemlje ili oznaku iz koje je vidljivo da fitosanitarni pregled nije završen na mjestu ulaska. Uz spomenute oznake obvezno se stavlja službeni naziv fitosanitarne inspekcije i nadnevak podnošenja prijave iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Izgled i sadržaj oznake iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Mjere u slučaju kad nisu ispunjeni propisani uvjeti

Članak 46.

(1) Ako se fitosanitarnim pregledom utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 34. stavka 3. ovoga Zakona, fitosanitarni će inspektor zadržati pošiljku i odrediti jednu ili više službenih mjera:

1. zabranu unošenja na teritorij Republike Hrvatske cijele pošiljke ili njezina dijela,
2. premještanje do odredišta izvan Republike Hrvatske, pod službenim nadzorom tijekom njihova premještanja unutar Republike Hrvatske, u skladu s odgovarajućim carinskim postupkom,
3. uklanjanje zaraženog dijela pošiljke,
4. uništenje,
5. uvođenje karantenskog nadzora dok rezultati laboratorijskih analiza ili službenih testiranja ne budu poznati,
6. iznimno i samo u posebnim okolnostima: odgovarajuće tretiranje radi suzbijanja štetnih organizama koji nisu navedeni u Popisu I. ili II., ako fitosanitarna inspekcija procijeni da će nakon tretiranja uvjeti biti ispunjeni i opasnost od širenja štetnih organizama otklonjena.

(2) U slučajevima kad naredi neku od mjera iz stavka 1. točke 1. – 3. ovoga članka fitosanitarni inspektor na fitosanitarni certifikat stavlja oznaku kojom ga poništava.

(3) Fitosanitarni je inspektor obavezan u što kraćem roku izvijestiti nadležnu upravu o svim slučajevima zadržavanja bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta zbog neispunjavanja fitosanitarnih zahtjeva,

pri čemu je obvezan navesti razlog zadržavanja, da bi nadležna uprava o tome mogla izvijestiti nadležno tijelo druge zemlje.

(4) Okolnosti u kojima se primjenjuje ili se ne smije primijeniti pojedina mjera iz stavka 1. ovoga članka, pojedinosti i uvjete za svaku od tih mjera te izgled i sadržaj oznake iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

2. Izvoz

Izvoz

Članak 47.

(1) Kada za pošiljku koja se izvozi, a podrijetlom je iz Republike Hrvatske, zemlja uvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози zahtijeva da je prati fitosanitarni certifikat i ako izvoznik ili njegov ovlaštenu zastupnik podnese zahtjev za izdavanje certifikata, fitosanitarni će inspektor obaviti fitosanitarni pregled pošiljke i ako su ispunjeni fitosanitarni zahtjevi te zemlje izdati fitosanitarni certifikat.

(2) Kada za pošiljku koja se izvozi, a koja nije podrijetlom iz Republike Hrvatske, ali je u Republici Hrvatskoj skladištena, razdijeljena, združena s drugom pošiljkom ili prepakirana, zemlja uvoznica ili zemlja preko koje se pošiljka provози zahtijeva da je prati fitosanitarni certifikat i ako izvoznik ili njegov ovlaštenu zastupnik podnese zahtjev za izdavanje certifikata, fitosanitarni će inspektor obaviti fitosanitarni pregled pošiljke i ako su ispunjeni fitosanitarni zahtjevi te zemlje izdati fitosanitarni certifikat za reeksport.

(3) Fitosanitarnom pregledu iz stavka 1. i 2. ovoga članka podliježu bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti namijenjeni izvozu, prijevozna sredstva, pakiranja, a prema potrebi i skladišta, spremnici te zemljište i posjed s kojeg oni potječu.

(4) Ako fitosanitarnim pregledom utvrdi da nisu ispunjeni fitosanitarni zahtjevi zemlje uvoznice ili zemlje preko koje se pošiljka provози, fitosanitarni će inspektor narediti mjere kojima se može postići ispunjenje tih zahtjeva.

(5) Obrazac fitosanitarnog certifikata i fitosanitarnog certifikata za reeksport, obrazac zahtjeva iz stavka 1. i 2. ovoga članka, način i rok njegova podnošenja, te mjesto i način obavljanja fitosanitarnog pregleda iz stavka 1. i 2. ovoga članka propisuje ministar.

IV. BIOLOŠKA ZAŠTITA BILJA

Organizmi zavičajnih vrsta

Članak 48.

(1) Organizme zavičajnih vrsta dopušteno je uzgajati, unositi ili rabiti za potrebe biološke zaštite bilja u zaštićenom prostoru ili na otvorenom ako su ispunjeni propisani uvjeti.

(2) Uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode.

Organizmi stranih vrsta

Članak 49.

(1) Za potrebe biološke zaštite bilja u zaštićenom prostoru ili na otvorenom dopušteno je korištenje onih organizama stranih vrsta koje su navedene u popisu što ga donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode.

(2) Nadležna uprava izdaje dopuštenje za unos i uporabu organizama iz stavka 1. ovoga članka u skladu s ocjenom prihvatljivosti zahvata u prirodu, utvrđenom na temelju propisa koji uređuju zaštitu prirode.

(3) Znanstvenim i istraživačkim ustanovama može se izdati dopuštenje za unos i uporabu organizama stranih vrsta koje nisu navedene u popisu iz stavka 1. ovoga članka, ako su namijenjeni u pokusne, istraživačke i razvojne svrhe za potrebe biološke zaštite bilja. Dopuštenje se izdaje u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Za dobivanje dopuštenja iz stavka 2. i 3. ovoga članka, podnositelj zahtjeva mora ispunjavati propisane uvjete glede prostora, opreme i stručne osposobljenosti zaposlenika.

(5) Nadležna uprava vodi evidenciju o unosu i korištenju organizama stranih vrsta iz ovoga članka.

(6) Sadržaj zahtjeva za dobivanje dopuštenja i uvjete iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode.

V. DJELOKRUG, POSLOVI I ZADACI

A. MINISTARSTVO

Ministar

Članak 50.

Radi provedbe ovoga Zakona ministar može donijeti sljedeće mjere:

1. zabraniti proizvodnju pojedinih vrsta, sorata ili klonova bilja na određenom području,
2. ograničiti ili zabraniti trgovinu pojedinim biljnim vrstama,
3. narediti obveznu suradnju posjednika na suzbijanju štetnih organizama i korištenje njihove opreme u tu svrhu,
4. odrediti granice područja u kojima će se provoditi određene mjere,
5. ograničiti ili zabraniti premještanje određenog bilja unutar teritorija Republike Hrvatske,
6. ograničiti ili zabraniti unošenje određenog bilja u Republiku Hrvatsku ili njegov provoz preko teritorija Republike Hrvatske,
7. narediti druge mjere i postupke prijeko potrebne za provedbu ovoga Zakona.

Djelokrug i poslovi Ministarstva

Članak 51.

Radi provedbe ovoga Zakona Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) ima sljedeće zadaće i nadležnosti:

1. surađuje u oblikovanju i provedbi politike biljnoga zdravstva,
2. priprema nacрте propisa iz područja biljnoga zdravstva i skrbi se o njihovoj provedbi,
3. provodi stalni nadzor nad štetnim organizmima,
4. analizira i procjenjuje fitosanitarnu situaciju u Republici Hrvatskoj i izvan nje da bi se utvrdila možebitna pojava štetnog organizma i njegova rasprostranjenost,
5. prati provođenje laboratorijskih analiza bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi otkrivanja štetnih organizama navedenih u Popisu I. i II.,
6. procjenjuje stupanj opasnosti od pojave štetnih organizama i donosi odgovarajuće stručne upute i mjere,
7. izrađuje stručne podloge za određivanje granica zaštićenog područja i područja pod posebnim nadzorom,
8. uspostavlja i vodi upisnike, evidencije i popise,
9. priprema programe preventivnih mjera koje se poduzimaju radi sprječavanja unošenja i širenja štetnih organizama i skrbi se o provedbi tih programa,
10. predlaže mjere sprječavanja, suzbijanja i iskorjenjivanja štetnih organizama, usklađuje njihovu provedbu i prema potrebi ih provodi,
11. obavlja stručni nadzor nad provedbom poslova i zadaća pravnih osoba s javnim ovlastima, u skladu s ovim Zakonom,
12. izvješćuje o pojavama, izbijanju napada i širenju štetnih organizama u zemlji i inozemstvu,
13. izvješćuje zemlje izvoznice o zadržanim pošiljkama koje ne udovoljavaju fitosanitarnim zahtjevima Republike Hrvatske,
14. priprema izvješća, analize, informacije i druge materijale u vezi s pojavom i širenjem štetnih organizama, koje je Republika Hrvatska obvezna pripremati i razmjenjivati u skladu s propisima i potpisanim međunarodnim ugovorima i sporazumima iz područja biljnoga zdravstva,
15. sudjeluje u pripremi međunarodnih sporazuma koje sklapa Vlada Republike Hrvatske u području biljnoga zdravstva, te se skrbi o njihovoj provedbi,
16. skrbi se o informiranju javnosti i svih zainteresiranih za pitanja biljnoga zdravstva te o izdavanju publikacija,
17. skrbi se o provedbi jednolikih radnih postupaka u skladu s propisima i međunarodnim zahtjevima,
18. uspostavlja i održava informacijski sustav u području biljnoga zdravstva,
19. skrbi se o stručnom osposobljavanju svojih zaposlenika,
20. surađuje s drugim službama, državnim tijelima i organizacijama iz područja biljnoga zdravstva u zemlji i inozemstvu,
21. predstavlja Republiku Hrvatsku u međunarodnim tijelima i organizacijama iz područja biljnoga zdravstva,
22. izdaje biljne putovnice kad je to propisano ovim Zakonom,

23. priprema naputke za izvršavanje poslova i zadataka propisanih ovim Zakonom i propisima donijetima na temelju ovoga Zakona,

24. obavlja druge poslove koji se odnose na biljno zdravstvo.

Nadležna uprava

Članak 52.

(1) Nadležna uprava obavlja poslove iz članka 51. ovoga Zakona, usklađuje rad provoditelja zdravstvene zaštite bilja, razmjenjuje informacije i izvješćuje nadležna tijela drugih zemalja, regionalnih i međunarodnih organizacija.

(2) Nadležna uprava obavlja upravne i s njima povezane stručne poslove.

Upravni nadzor

Članak 53.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona te nadzor nad radom pravnih osoba s javnim ovlastima obavlja Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Članak 54.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona provode fitosanitarna inspekcija i šumarska inspekcija Ministarstva (u daljnjem tekstu: nadležne inspekcije).

(2) Radi obavljanja poslova iz djelokruga fitosanitarne inspekcije osnivaju se područne jedinice fitosanitarne inspekcije Ministarstva.

(3) Fitosanitarni i šumarski inspektor (nadležni inspektori), svaki u sklopu svoje nadležnosti, pri provedbi inspekcijskog nadzora vodi postupak, sastavlja zapisnik i donosi rješenja kada je za to ovlašten ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

(4) Inspekcijski postupak vodi se u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(5) Protiv rješenja nadležnog inspektora može se podnijeti žalba Ministarstvu. Žalba se podnosi u roku od osam dana od dana dostave rješenja.

(6) Žalba protiv rješenja nadležnog inspektora ne zadržava njegovo izvršenje.

(7) Protiv rješenja Ministarstva donesenih na temelju ovoga Zakona u prvom stupnju nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Uloga nadležnih inspekcija

Članak 55.

(1) Nadležne inspekcije svojim djelovanjem osiguravaju jednoliku primjenu radnih postupaka i mjera u području biljnoga zdravstva, prate zdravstveno stanje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, osiguravaju stručno osposobljavanje inspektora, surađuju u pripremi propisa iz svojeg područja rada i obavljaju druge poslove određene zakonom ili drugim propisima.

(2) U svojem radu nadležne inspekcije surađuju s nadležnom upravom, drugim inspekcijskim službama, ustanovama i drugim organizacijama te stručnjacima iz područja poljoprivrede i šumarstva u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Prava i ovlasti inspektora

Članak 56.

(1) Fitosanitarni inspektor i šumarski inspektor, svaki u sklopu svoje nadležnosti, imaju sljedeća prava i ovlasti:
1. u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu pristupiti bilju, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima tijekom njihova premještanja, na mjestima gdje se oni proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način rabe, uključujući i pravo ulaska na posjed kupaca,

2. obavljati preglede bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu gdje se oni premještaju, proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način rabe, uključujući i posjed kupaca,
  3. pregledavati fitosanitarnu dokumentaciju pravnih i fizičkih osoba,
  4. uzimati uzorke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta za potrebe laboratorijskih analiza, bez nadoknade za njihovu vrijednost,
  5. provjeravati jesu li proizvođači, prerađivači, uvoznici i distributeri bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, za koje je to propisano člankom 21. ovoga Zakona, upisani u Upisnik,
  6. provjeravati udovoljavaju li obveznici iz članka 21. ovoga Zakona uvjetima za izdavanje biljnih putovnica,
  7. provjeravati ispunjavaju li obveznici iz članka 21. ovoga Zakona obveze propisane ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona,
  8. provjeravati udovoljavaju li pravne osobe s javnim ovlastima i pružatelji usluga uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donijetima na temelju ovoga Zakona,
  9. nadzirati provedbu zadaća povjerenih pravnim osobama s javnim ovlastima,
  10. izdavati biljne putovnice i nadzirati izdavanje biljnih putovnica kada ih izdaju obveznici iz članka 21. ovoga Zakona,
  11. naređivati fitosanitarne mjere,
  12. pregledavati upisnike i očevidnike potrebne pri provedbi nadzora,
  13. nadzirati provedbu mjera propisanih ovim Zakonom,
  14. podnositi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka u slučajevima određenim ovim Zakonom,
  15. obavljati i druge zadatke iz područja biljnoga zdravlja.
- (2) Prava i ovlasti iz stavka 1. ovoga članka pripadaju šumarskoj inspekciji samo u onom dijelu koji se odnosi na šumsko bilje, šumske rasadnike i šumski reprodukcijски materijal, osim šumskoga bilja i šumskoga reprodukcijskog materijala koji se unose iz trećih zemalja, provoze ili izvoze.
- (3) Fitosanitarni inspektor, osim prava i ovlasti iz stavka 1. ovoga članka, ima sljedeća prava i ovlasti:
1. pristupiti bilju, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima koji se unose iz trećih zemalja, provoze ili izvoze,
  2. obavljati preglede bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja, provoze ili izvoze,
  3. izdavati fitosanitarne certifikate i fitosanitarne certifikate za reeksport,
  4. kontrolirati uvoz, uzgoj i korištenje organizama namijenjenih biološkoj zaštiti bilja.

Inspeksijske mjere

Članak 57.

U skladu s pravima i ovlastima iz članka 56. ovoga Zakona, pri provedbi inspeksijskog nadzora iz članka 54. ovoga Zakona, fitosanitarni inspektor i šumarski inspektor imaju pravo narediti ove mjere:

1. zabraniti unošenje iz trećih zemalja štetnih organizama navedenih u popisima donijetima na temelju ovoga Zakona, te drugih štetnih organizama,
2. zabraniti unošenje iz trećih zemalja i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji ne udovoljavaju uvjetima iz ovoga Zakona,
3. zabraniti na određeno vrijeme uzgoj pojedinih vrsta bilja na mjestu proizvodnje,
4. narediti odgovarajuće tretiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se premještaju, unose iz trećih zemalja ili izvoze, utvrde li da su zaraženi određenim štetnim organizmima,
5. narediti uklanjanje zaraženog dijela pošiljke ako ne postoji opasnost od širenja štetnog organizma,
6. narediti da se pošiljka ne isporuči uvozniku, prijevozniku ili osobama koje bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete iz trećih zemalja unose ili premještaju, sve dok se ne obavi fitosanitarni pregled ili dok ne budu poznati rezultati laboratorijske analize ili službenog testiranja,
7. dopustiti prijevoz bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta u slučaju slabe zaraze štetnim organizmima, osim sjemena i bilja namijenjenog sadnji, u područja u kojima ne postoji opasnost od njihova širenja ili, pod njegovim nadzorom, do pogona za industrijsku prerađu,
8. narediti uništenje pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta tijekom njihova premještanja ili unošenja iz trećih zemalja, kada postoji opasnost od širenja štetnih organizama ili kad nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom,

9. privremeno zabraniti, dijelom ili u cijelosti, aktivnosti proizvođača ili prerađivača i izdavanje biljnih putovnica sve dok se ne otkloni opasnost od širenja štetnih organizama,
10. zabraniti izdavanje biljnih putovnica kada nisu ispunjeni uvjeti za njihovo izdavanje,
11. predlagati nadležnoj upravi brisanje obveznika iz Upisnika ako ne ispunjava propisane obveze,
12. predlagati nadležnoj upravi da u slučaju ponovljenog kršenja propisa ukine dopuštenje za izdavanje biljnih putovnica,
13. privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti pružateljima usluga ako ne ispunjavaju propisane uvjete i predložiti oduzimanje ovlaštenja do donošenja konačne odluke,
14. zabraniti unos, uzgoj i uporabu organizama namijenjenih biološkoj zaštiti bilja ako nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom,
15. narediti mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka, u roku koji odrede,
16. narediti prijeko potrebne preventivne mjere i radnje radi sprječavanja unošenja, pojave i širenja štetnih organizama i radi njihova suzbijanja, za koje su ovlašteni ovim Zakonom i drugim propisima,
17. naređivati ostale mjere u skladu s ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.

Omogućavanje inspekcijskog nadzora

Članak 58.

- (1) Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru nadležnih inspekcija dužne su omogućiti obavljanje inspekcijskog nadzora, pružiti nadležnom inspektoru potrebne podatke i obavijesti te mu osigurati uvjete za nesmetani rad.
- (2) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na zahtjev nadležne inspekcije u određenom roku dostaviti ili pripremiti podatke i materijale koji su im potrebni za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora.
- (3) Rok iz stavka 2. ovoga članka mora biti primjeren vrsti zahtjeva.

Donošenje rješenja

Članak 59.

- (1) Ako nadležni inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, naredit će rješenjem da se utvrđene nepravilnosti ili nedostaci uklone u određenom roku.
- (2) Nadležni inspektor donijet će rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez odgode, a najkasnije u roku 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora.

Privremene mjere

Članak 60.

- (1) Nadležni inspektor može privremeno, do donošenja rješenja o izvršenom prekršaju, oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz.
- (2) O privremenom oduzimanju dokumentacije ili predmeta iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda.

Uvjeti za imenovanje

Članak 61.

- (1) Poslove fitosanitarnog inspektora može obavljati osoba koja ima završen agronomski, poljoprivredni ili šumarski fakultet određenog studija, odsjeka ili smjera i pet godina radnog staža u struci te položen stručni ispit iz područja biljnoga zdravstva.
- (2) Šumarski inspektor za obavljanje inspekcijskog nadzora po ovome Zakonu mora osim drugih propisanih uvjeta imati položen i posebni dio stručnog ispita iz područja biljnoga zdravstva.
- (3) Određeni studij, odsjek ili smjer iz stavka 1. ovoga članka i program posebnoga dijela stručnog ispita iz područja biljnoga zdravstva propisuje ministar.

Iskaznica i znak

Članak 62.

- (1) Fitosanitarni inspektor mora imati iskaznicu i znak, kojima dokazuje svoj identitet i ovlasti.
- (2) Obrazac iskaznice i izgled znaka te način izdavanja iskaznice i znaka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

B. PRAVNE OSOBE S JAVNIM OVLASTIMA

Zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu Republike Hrvatske

Članak 63.

(1) Zavod, koji je osnovalo Ministarstvo prema odredbama Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, br. 76/93., 29/97. i 47/99.), obavlja sljedeće poslove i zadatke:

1. prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju,
  2. prikuplja biološke, meteorološke i druge podatke važne za prognoziranje pojave štetnih organizama,
  3. prognozira pojavu štetnih organizama te razvoj i kretanje njihove populacije i određuje optimalne rokove za njihovo suzbijanje,
  4. obavlja poslove otkrivanja štetnih organizama,
  5. obavlja laboratorijske analize i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi određivanja štetnih organizama i utvrđivanja stupnja zaraze,
  6. izvještava o prisutnosti, pojavi i širenju štetnih organizama,
  7. procjenjuje rizik od štetnih organizama,
  8. razrađuje i predlaže preventivne mjere i mjere suzbijanja štetnih organizama,
  9. provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnoga zdravstva,
  10. daje posjednicima stručna mišljenja u vezi sa zdravstvenom zaštitom bilja,
  11. podučava posjednike, pružatelje usluga i druge sudionike uključene u poslove zdravstvene zaštite bilja o štetnim organizmima, fitosanitarnim mjerama i načinu obavljanja pojedinih poslova iz područja biljnoga zdravstva,
  12. organizira i provodi stručno osposobljavanje osoba odgovornih za zdravstvenu zaštitu bilja i izdavanje biljnih putovnica,
  13. sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora,
  14. izrađuje stručne podloge za izradu nacrtu propisa iz područja biljnoga zdravstva,
  15. sudjeluje u pripremi i provedbi programa iz članka 6. stavka 6. i članka 14. stavka 2. ovoga Zakona,
  16. sudjeluje u uvođenju i razvoju informacijskog sustava,
  17. obavlja druge stručne i tehničke poslove za koje je ovlašten ovim Zakonom ili propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Za obavljanje poslova i zadaća iz stavka 1. ovoga članka Zavod je odgovoran nadležnoj upravi.
  - (3) Zavod je obavezan o obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka izvješćivati nadležnu upravu.
  - (4) Način i rokove izvješćivanja iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

Šumarski institut, Jastrebarsko

Članak 64.

- (1) Poslove i zadatke iz članka 63. stavka 1. točke 1. – 11. i točke 15. – 17. ovoga Zakona, koji se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijски materijal, obavlja Šumarski institut.
- (2) Za obavljanje poslova i zadataka iz stavka 1. ovoga članka Šumarski institut odgovoran je nadležnoj upravi.
- (3) Šumarski institut obavezan je o obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka izvješćivati nadležnu upravu.
- (4) Način i rokove izvješćivanja iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

Druge pravne osobe s javnim ovlastima

Članak 65.

- (1) Ministar može za pojedine poslove i zadaće iz područja biljnoga zdravstva ovlastiti i druge pravne osobe, u prvom redu stručne ili znanstvene ustanove.
- (2) Pravne osobe s javnim ovlastima dodijeljenim na temelju stavka 1. ovoga članka obvezne su postupati u skladu s propisanim ili određenim uvjetima.
- (3) Za obavljanje poslova i zadaća iz stavka 1. ovoga članka pravne osobe s javnim ovlastima odgovorne su nadležnoj upravi.
- (4) Pravne osobe s javnim ovlastima obvezne su o obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka izvješćivati nadležnu upravu.
- (5) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka te način i rokove izvješćivanja iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar.

C. PRUŽATELJI USLUGA

Poslovi i uvjeti

Članak 66.

- (1) Pružatelji usluga obavljaju pojedine stručne i tehničke poslove radi provedbe fitosanitarnih mjera predviđenih ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati samo one pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju propisane uvjete i upisane su u Upisnik pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju pojedine stručne i tehničke poslove u svezi s provedbom fitosanitarnih mjera, osim poslova suzbijanja i iskorjenjivanja štetnih organizama primjenom sredstava za zaštitu bilja, na koje se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje područje sredstava za zaštitu bilja.
- (3) Sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.
- (4) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša.

Poslovi koji se dodjeljuju javnim natječajem

Članak 67.

- (1) Poslovi suzbijanja štetnih organizama ili uništavanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta za koje su naređene mjere uništenja, dodjeljuju se pružateljima usluga na temelju javnog natječaja.
- (2) Uvjete za dodjelu poslova iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar javnim natječajem.
- (3) Odluku o dodjeli poslova iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

D. POVJERENSTVO ZA BILJNO ZDRAVSTVO

Povjerenstvo za biljno zdravstvo

Članak 68.

- (1) Povjerenstvo za biljno zdravstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) stručno je savjetodavno tijelo Ministarstva na području zdravstvene zaštite bilja.
- (2) Članove Povjerenstva imenuje ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika iz područja biljnog zdravstva, znanosti i obrazovanja te državnih službenika.
- (3) Članovima Povjerenstva pripada naknada za rad u iznosu koji odredi ministar.
- (4) Način rada i zadaće Povjerenstva propisuje ministar.

VI. PRIKUPLJANJE, UPORABA I RAZMJENA PODATAKA I INFORMACIJA

Prikupljanje i uporaba podataka i informacija

Članak 69.

- (1) Za potrebe obavljanja poslova i zadaća iz svoje nadležnosti te radi vođenja i održavanja vlastitih zbirki podataka nadležna uprava može, u skladu s ovim Zakonom, prikupljati i rabiti podatke i informacije koje u sklopu propisanih zbirki podataka prikupljaju i čuvaju Ministarstvo, druga tijela državne uprave, tijela jedinica

lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe s javnim ovlastima, a posebice podatke i informacije iz:

- Upisnika seljačkih gospodarstava ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,
  - evidencija proizvođača i prerađivača poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda,
  - Registra prostornih jedinica,
  - Registra poreznih obveznika,
  - evidencija o prebivalištu, boravištu i promjeni adrese stana (ime, prezime, adresa stalnog ili privremenog boravišta),
  - katastra zemljišta (broj čestice, granice čestice, površina, posjednik),
  - zemljišnih knjiga,
  - Registra poslovnih subjekata,
  - zbirki statističkih podataka o poljoprivredi i šumarstvu,
  - zbirki carinskih podataka o uvozu, izvozu i provožu bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta.
- (2) Nadležna uprava može rabiti i topografsko-katastarske planove, osnovnu državnu kartu, pregledne i digitalne ortofotografske karte i planove.
- (3) Voditelji zbirki podataka i raspolagatelji planovima i kartama iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužni su nadležnoj upravi bez naknade omogućiti uporabu podataka i informacija kojima upravljaju ili raspolazu, ako su joj ti podaci i informacije potrebni za obavljanje poslova i zadaća iz njezine nadležnosti.
- (4) Nadležna uprava u sklopu svojega djelokruga povezuje vlastite zbirke podataka sa zbirka podataka u Ministarstvu i drugim državnim tijelima.
- (5) Način povezivanja s drugim zbirka podataka i način prikupljanja podataka iz tih zbirki uređuje se ugovorom koji sklapa ministar s čelnikom državnog tijela odgovornim za pojedinu zbirku podataka i u skladu s propisima koji uređuju pravo na pristup informacijama i zaštitu podataka.

Davanje podataka na uporabu

Članak 70.

- (1) Nadležna uprava može davati na uporabu podatke i informacije iz vlastitih upisnika, evidencija i zbirki podataka drugim državnim tijelima kada su im ti podaci i informacije potrebni radi obavljanja zakonom propisanih poslova i zadaća iz njihove nadležnosti, te pravnim osobama s javnim ovlastima i pružateljima usluga, kada su im potrebni za izvršavanje poslova i zadaća na temelju ovoga Zakona, kao i drugim osobama koje za to iskažu pravni interes.
- (2) Podaci i informacije koje nadležna uprava daje na uporabu drugim korisnicima smiju se rabiti samo u svrhu za koju su dani i ne smiju se dalje prosljeđivati bez suglasnosti nadležne uprave.

Informacijski sustav

Članak 71.

- (1) Provoditelji zdravstvene zaštite bilja obvezni su voditi i redovito dopunjavati propisane upisnike, evidencije i zbirke podataka, koji se povezuju u informacijski sustav.
- (2) Nadležna uprava uspostavlja informacijski sustav iz stavka 1. ovoga članka i povezuje ga s informacijskim sustavom Ministarstva te međunarodnim informacijskim sustavima iz područja biljnoga zdravstva.
- (3) Način vođenja upisnika, evidencija i zbirki podataka iz stavka 1. ovoga članka i način povezivanja informacijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka s drugim informacijskim sustavima propisuje ministar.

Međunarodna razmjena podataka i informacija

Članak 72.

- (1) Na međunarodnoj razini nadležna uprava razmjenjuje poglavito podatke i informacije o:
- nadležnoj službi za biljno zdravstvo,
  - mjestima ulaska,
  - popisima štetnih organizama koji su predmet nadzora,
  - prisutnosti ili pojavi štetnih organizama navedenih u popisima propisanim ovim Zakonom na dijelu teritorija Republike Hrvatske na kojem njihova prisutnost prije nije bila poznata te o poduzetim mjerama za sprječavanje

njihova širenja ili mjerama iskorjenjivanja,

- pojavi, izbijanju napada i širenju štetnih organizama koji su potencijalna opasnost,
- svakoj pojavi štetnih organizama u zaštićenom području zbog kojih je područje proglašeno zaštićenim,
- rezultatima sustavnih istraživanja provedenih u zaštićenom području,
- propisima donijetim na temelju ovoga Zakona,
- pošiljkama bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koje su zadržane jer nisu udovoljavale fitosanitarnim zahtjevima,
- drugim podacima i informacijama iz područja na koje se odnosi ovaj Zakon, ako to zatraže međunarodna tijela ili organizacije.

(2) Podaci i informacije razmjenjuju se u skladu s međunarodnim konvencijama i ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

VII. FINANCIRANJE, NAKNADE I ODŠTETE

Financiranje poslova koji se obavljaju na temelju javnih ovlasti

Članak 73.

Sredstva za obavljanje poslova iz članka 63., 64. i 65. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu, osim za poslove koji se obavljaju na zahtjev pravnih i fizičkih osoba za koje one plaćaju naknadu sukladno članku 74. ovoga Zakona.

Naknade i troškovi

Članak 74.

(1) Pravne i fizičke osobe plaćaju naknadu za:

1. laboratorijsku analizu i testiranje službenih uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji su obavljani na zahtjev nadležnoga inspektora radi utvrđivanja zdravstvenog stanja bilja, u slučaju kad je rezultat analize ili testiranja za tu pravnu ili fizičku osobu nepovoljan, osim u slučajevima kad je drukčije propisano,
2. fitosanitarni pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta u svezi s premještanjem unutar Republike Hrvatske,
3. fitosanitarni pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja,
4. fitosanitarni pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se izvoze iz Republike Hrvatske,
5. provođenje sustavne izobrazbe posjednika bilja i drugih izvršitelja zdravstvene zaštite bilja koji nemaju javnih ovlasti,
6. stručno osposobljavanje kojim se stječu uvjeti za dobivanje ovlaštenja za izdavanje biljnih putovnica.

(2) Naknade iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka prihod su državnoga proračuna Republike Hrvatske.

(3) Naknade iz stavka 1. točke 1., 5. i 6. ovoga članka prihod su onih pravnih osoba s javnim ovlastima koje obavljaju analizu ili testiranje odnosno provode izobrazbu ili osposobljavanje.

(4) Visinu naknada iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

(5) Troškove nastale provedbom fitosanitarnih mjera propisanih ovim Zakonom i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona snosi posjednik bilja, osim u slučajevima kada ih snosi Republika Hrvatska.

Odštete

Članak 75.

(1) Posjednik bilja koji se bavi proizvodnjom ili preradom bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta ima pravo na odštetu ako je:

- odmah izvijestio o pojavi ili sumnji na pojavu šetnog organizma navedenog u Popisu I., dijelu A, ili Popisu II., dijelu A, ili ako je to zaštićeno područje, u Popisu I., dijelu B, ili Popisu II., dijelu B, ili organizma koji nije naveden u tim popisima, ali opasnost je za bilje na teritoriju Republike Hrvatske i za koji je ministar propisao određene mjere iskorjenjivanja ili sprječavanja njegova širenja,
- proveo sve mjere zdravstvene zaštite bilja koje je naredio fitosanitarni inspektor.

(2) Odšteta se isplaćuje na trošak državnog proračuna Republike Hrvatske.

(3) Odšteta iz stavka 1. ovoga članka ne isplaćuje se ako je štetni organizam pronađen pri fitosanitarnom pregledu bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose u Republiku Hrvatsku iz trećih zemalja.

(4) Postupak za isplatu odštete pokreće se na zahtjev posjednika uništenog ili na drugi način uklonjenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta. Odštetnom zahtjevu koji podnosi nadležnoj upravi posjednik bilja mora priložiti rješenje kojim je fitosanitarni inspektor naredio mjere vezane uz predmet zahtjeva.

(5) Iznos odštete utvrđuje posebno povjerenstvo koje imenuje ministar.

(6) Ministar donosi rješenje o opravdanosti zahtjeva i iznosu odštete.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka ne može se uložiti žalba niti pokrenuti upravni spor. Podnositelj odštetnog zahtjeva može u roku od 30 dana od dana primitka rješenja iz stavka 6. ovoga članka predložiti nadležnom sudu da odredi iznos odštete.

(8) Ako rješenje iz stavka 6. ovoga članka nije izdano ili nije uručeno podnositelju zahtjeva u roku od 60 dana od podnošenja odštetnog zahtjeva, posjednik može predložiti nadležnom sudu da odredi iznos odštete.

(9) O prijedlogu iz stavka 7. i 8. ovoga članka odlučuje sud u izvanparničnom postupku.

(10) Pobliza mjerila na temelju kojih se odlučuje o pravu na odštetu i iznosu odštete propisuje ministar.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Članak 76.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne provede mjere koje je naredio nadležni inspektor (članak 11. stavak 1., članak 23. stavak 4., članak 33. stavak 2. i članak 46. stavak 1.),

2. ako unosi štetni organizam ili izazove širenje štetnog organizma čije je unošenje i širenje zabranjeno (članak 16.),

3. ako unosi ili premješta bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete kojih je unošenje ili premještanje zabranjeno (članak 17. i 18.),

4. ako unosi ili premješta štetne organizme, bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete protivno odredbama članka 19. i 35. ovoga Zakona,

5. ako premješta bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu A, ako za njih nije izdana biljna putovnica (članak 24. stavak 1., članak 27. stavak 1. i članak 28. stavak 1.),

6. ako bez fitosanitarnog pregleda unese iz treće zemlje bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B (članak 34. stavak 1.),

7. ako unosi ili rabi organizme stranih vrsta protivno odredbama članka 49. stavka 1. i 2. ovoga Zakona,

8. ako nadležnom inspektoru ne omogući nesmetano obavljanje inspeksijskog nadzora po ovome Zakonu ili ga pri tome sprječava, vrijeđa ili mu ne da na uvid zahtijevanu dokumentaciju ili mu ne da potrebne obavijesti (članak 58. stavak 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 77.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne postupa u skladu s odredbama članka 6. ovoga Zakona,

2. ako ne izvijesti nadležnog inspektora o pojavi štetnog organizma ili o simptomima koji upućuju na zarazu štetnim organizmima (članak 10. stavak 1.),

3. ako ne zaštititi bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete od zaraze i ne spriječi doticaj zaraženog bilja s drugim biljem, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima (članak 11. stavak 2.),

4. ako neovlašteno ili na nepropisan način daje ili objavljuje podatke o prvoj pojavi štetnih organizama navedenih u Popisu I., dijelu A, ili Popisu II., dijelu A (članak 13.),

5. ako se bavi proizvodnjom, preradom, unošenjem iz trećih zemalja ili distribucijom bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta navedenih u Popisu V., dijelu A i B, a nije upisana u Upisnik (članak 21. stavak 1.),

6. ako izda biljnu putovnicu bez ovlaštenja nadležne uprave (članak 24. stavak 2. podstavak 1.)
  7. ako izda biljnu putovnicu unatoč tome što uvjeti iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona nisu ispunjeni (članak 29. stavak 1.),
  8. ako ne omogući pristup ili pretragu nadležnom inspektoru (članak 32. stavak 2.),
  9. ako iz trećih zemalja unosi pošiljke koje sadrže bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu V., dijelu B preko mjesta ulaska koja nisu za to određena (članak 40. stavak 1.),
  10. ako uzgaja, unosi ili koristi organizme zavičajnih vrsta a ne ispunjava propisane uvjete (članak 48. stavak 1.),
  11. ako postupava suprotno odredbama članka 83. stavka 1., 3. i 4. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 6.000,00 do 10.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 6.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 78.

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
1. ako kao kupac bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se kao krajnji korisnik profesionalno bavi biljnom proizvodnjom ne čuva biljne putovnice propisano vrijeme ili ne unosi podatke o njima u svoju evidenciju (članak 32. stavak 1.),
  2. ako u svojstvu pravne osobe s javnim ovlastima ne postupava u skladu s propisanim ili određenim uvjetima (članak 65. stavak 2.),
  3. ako obavlja stručne i tehničke poslove iz članka 66. stavka 1. ovoga Zakona, a nije upisana u Upisnik (članak 66. stavak 2.),
  4. ako kao provoditelj zdravstvene zaštite bilja ne vodi propisane upisnike, evidencije i zbirke podataka, ili ih neredovito dopunjava, ili sprječava njihovo povezivanje u informacijski sustav (članak 71. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom 2.000,00 do 6.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nadležna ustrojstvena jedinica

Članak 79.

Unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva iz članka 3. točke 31. ustrojiti će se najkasnije do 30. lipnja 2006.

Područne jedinice fitosanitarne inspekcije

Članak 80.

- (1) Područne jedinice fitosanitarne inspekcije ustrojiti će se najkasnije do 28. veljače 2006.
- (2) Do osnivanja područnih jedinica iz stavka 1. ovoga članka inspeksijski nadzor po ovome Zakonu i propisima donijetim na temelju ovoga Zakona obavlja fitosanitarna inspekcija u prometu preko državne granice, a u unutarnjem prometu poljoprivredna inspekcija Ministarstva s djelokrugom određenim Zakonom o zaštiti bilja (»Narodne novine«, br. 10/94., 19/94. i 117/03.).

Značenje izraza

Članak 81.

- (1) Do dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji premještanjem se smatra premještanje unutar Republike Hrvatske, a od dana pristupa Europskoj uniji premještanje unutar država članica Europske unije.
- (2) Do dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji trećim će se zemljama smatrati sve zemlje, a od toga dana one zemlje koje nisu članice Europske unije.
- (3) Od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji provozom u smislu članka 3. ovoga Zakona smatrat će se premještanje robe koja podliježe carinskom nadzoru od jednog mjesta na drugo unutar carinskog područja

Europske zajednice.

Davanje priopćenja drugim državama članicama Europske unije

Članak 82.

Od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji nadležna će uprava dostavljati priopćenja drugim državama članicama Europske unije i Europskoj komisiji o svim mjerama poduzetim na temelju ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

Praćenje zdravstvenog stanja sadnog materijala višegodišnjih biljaka unijetog iz trećih zemalja

Članak 83.

(1) Do 30. lipnja 2006. zdravstveno stanje sadnog materijala višegodišnjeg bilja koje se unosi iz trećih zemalja i kojim se prenose ili se mogu prenijeti štetni organizmi navedeni u Popisu I., dijelu A, i Popisu II., dijelu A, a čija se prisutnost ne može utvrditi fitosanitarnim pregledom na mjestu ulaska, pratit će Zavod sukladno odredbama članka 29. Zakona o zaštiti bilja.

(2) Od 1. srpnja 2006. praćenje zdravstvenog stanja iz stavka 1. ovoga članka obavljat će fitosanitarna inspekcija.

(3) U razdoblju iz stavka 2. ovoga članka uvoznik sadnog materijala iz stavka 1. ovoga članka obvezan je pri unošenju toga sadnog materijala iz trećih zemalja podnijeti fitosanitarnoj inspekciji na mjestu ulaska prijavu s propisanim podacima o krajnjem korisniku.

(4) Sve dok traje praćenje zdravstvenog stanja, sadni materijal iz stavka 1. ovoga članka ne smije se premještati bez odobrenja nadležne uprave.

Donošenje podzakonskih propisa

Članak 84.

(1) Propise za čije je donošenje ovlašten na temelju ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, propise za čije je donošenje ovlašten na temelju članka 21. i 22. ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od dvanaest mjeseci od početka njegove primjene.

(3) Radi usklađenja s propisima Europske unije ministar može, osim propisa predviđenih pojedinim člancima ovoga Zakona, donijeti i druge propise potrebne za provedbu ovoga Zakona.

Propisi koji ostaju na snazi

Članak 85.

Do donošenja provedbenih propisa na temelju ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o zaštiti bilja ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Prestanak važnosti

Članak 86.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 1. – 14., članka 16. – 23., članka 26. – 28., članka 29.a – 37. i članka 54. – 79. Zakona o zaštiti bilja u dijelu koji se odnosi na zaštitu bilja, osim odredaba članka 15., 24., 25. i 29. koji ostaju na snazi do početka primjene odredaba članka 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 44., članka 51. točke 22., članka 56. točke 6. i 10., članka 57. točke 9., 10. i 12., članka 76. stavka 1. točke 5., članka 77. stavka 1. točke 6. i 7. i članka 78. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu i primjena

Članak 87.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 1. siječnja 2006.

(2) Odredbe članka 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 44., članka 51. točke 22., članka 56. točke 6. i 10., članka 57. točke 9., 10. i 12., članka 76. stavka 1. točke 5., članka 77. stavka 1. točke 6. i 7. i članka 78. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, primjenjuju se od 1. siječnja 2008.

Klasa: 320-20/05-01/02

Zagreb, 3. lipnja 2005.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.